

PIENRYHMÄTOIMINNAN MUISTILISTA

Läsnä oleva vuorovaikutus vahvistuu pienryhmäpedagogiikalla

31.12.2017

VASUN PERUSTEET

Kotkan vasu

Yksikkökohtainen toimintasuunnitelma

Tiimin toimintasuunnitelma

- toiminnan tavoitteet
- painopisteet
- suunnitelma vuorovaikutuksesta
- ➔ Lto varmistaa, että tiimi jakaa yhteisen ymmärryksen.
- ➔ Lto varmistaa, että toteutusta arvioidaan säännöllisesti.

Lasten vasut

- lasten tarpeet, mielenkiinnonkohteet ja mielipiteet
- huoltajien näkemykset
- kasvattajien pedagoginen osaaminen

Toiminta pienryhmissä

- jokainen kasvattaja tietää vastuunsa
- kohtaamiset toteutuvat
- lapset ovat osallisina suunnittelussa, toteutuksessa, arvioinnissa ja kehittämisessä
- lasten on mahdollista ennakoida toimintaa
- lasten mielenkiinnonkohteita havainnoidaan
- tavoitteita tukee lämmin vuorovaikutus

Pienryhmien muodostaminen

- Lapset voivat kuulua sekä **kiinteisiin** että **vaihtuviin** pienryhmiin.
- **Vuorovaikutusta suunniteltaessa tavoitteena on pitkäkestoinen vuorovaikutus.**
- Pienryhmät pyrkivät toimimaan 1-2 viikon ajan samalla kokoonpanolla ja saman vastuukasvattajan kanssa.
- Pienryhmiin jakaudutaan päivittäin heti aamupalan jälkeen ja niissä toimitaan päivälevolle saakka.
- **Poikkeustilanteiden varalle on suunnitelma.** Esim. toiseen ryhmään siirtyvä kasvattaja siirtyy pääsääntöisesti ryhmästä 2 ja toisen kasvattajan poissa ollessa sijainen tulee pääsääntöisesti puuttuvan kasvattajan ryhmään.

31.12.2017

Kiinteät pienryhmät

- Samoista lapsista muodostetut ryhmät, jotka kokoontuvat toistuvasti ja säännöllisesti.
- Päivittäisten kiinteiden pienryhmien lisäksi lapsi voi kuulua esim. yli ryhmärajojen muodostettuihin tuen tarpeen tai kiinnostuksen kohteen mukaan muodostettuihin kiinteisiin pienryhmiin.

Kahden kasvattajan ryhmässä

pienryhmiä on kasvattajien määrän verran.

Ryhmä 1

Ryhmä 2

Kolmen kasvattajan ryhmässä

pienryhmiä on kasvattajien määrän verran

Ryhmä 1

Ryhmä 2

Ryhmä 3

tai

pienryhmiä on kaksi. Kolmas kasvattaja auttaa tarpeen mukaisesti molemmissa ryhmissä. Ryhmiä jaetaan myös puoliksi, jolloin kolmas kasvattaja vastaa pienryhmien puolikkaista.

Ryhmä 1

Ryhmä 2

31.12.2017

Vaihtuvat pienryhmät

- Vaihtelevasti muodostettavat ryhmät.
- Vaihtuvia pienryhmiä voidaan muodostaa esim. viikon, päivän tai tietyn toiminnan tai projektin ajaksi kerrallaan. Niitä voidaan muodostaa esim. tuen tarpeiden tai kiinnostuksenkohteiden mukaan yli ryhmärajojen.
- Vaihtuvia pienryhmiä muodostuu luontevasti esimerkiksi aamuisin ja iltapäivisin.
- Vaihtuvat pienryhmät mahdollistavat lasten omaehtoisen ryhmien muodostamisen esim. aloitetun leikin kautta.

Kahden kasvattajan ryhmässä

pienryhmiä on kasvattajien määrän verran.

Ryhmä 1

Ryhmä 2

Kolmen kasvattajan ryhmässä

pienryhmiä on kasvattajien määrän verran

Ryhmä 1

Ryhmä 2

Ryhmä 3

tai

pienryhmiä on kaksi. Kolmas kasvattaja auttaa tarpeen mukaisesti molemmissa ryhmissä. Ryhmiä jaetaan myös puoliksi, jolloin kolmas kasvattaja vastaa pienryhmien puolikkaista.

Ryhmä 1

Ryhmä 2

31.12.2017

Isot ryhmät

- Iso ryhmä voi muodostua esim. koko lapsiryhmästä, puolesta ryhmästä tai esim. juhlissa koko päiväkodin lapsista.
- Isoissa ryhmissä voidaan toimia hetkittäin sen ollessa pedagogisesti perusteltua.
- Isossa ryhmässä toimiminen ei kata koko aamupäivän/iltaapäivän toimintaa, vaan siirtymät toteutetaan aina pienryhmissä.
- Kokemus isosta ryhmästä voi vahvistaa koko lapsiryhmän ryhmäidentiteettiä.
- Isossa ryhmässä toimiminen on pienryhmässä toimimista aikuislähtöisempää ja yksittäisten lasten kohtaaminen ja tarpeisiin vastaaminen on haastavaa.

Pienryhmätoimintaa suunniteltaessa pohdittavaa

- Mistä ryhmän lapset hyötyvät eniten?
- Kiinteät vai vaihtuvat pienryhmät vai molemmat?
- Missä tilanteissa toimitaan isossa ryhmässä?
- Miten varmistetaan pitkäkestoinen vuorovaikutus pienryhmän kesken sisällä ja ulkona?
- Miten varmistamme, että lapset voivat ennakoida päivänkulkua sekä vaikuttaa toimintaan?
- Arvostetaanko leikkiä ratkaisuja tehtäessä?
- Onko pienryhmillä rauha toimia?
- Miten eri aikoihin saapuvat lapset otetaan vastaan ja mukaan toimintaan?
- Miten siirtymät porrastetaan riittävän väljästi, jotta odottaminen ja ruuhkautuminen vältetään?
- Miten tilojen käyttö maksimoidaan? Porrastetaanko ulkoilua oman ryhmän, naapuriryhmän tai koko yksikön kesken?
- Ulkoillaanko ennen vai jälkeen ruokailun?
- Onko lepojärjestelyissä huomioitu erilaiset tarpeet ja tehdäänkö yhteistyötä yli ryhmärajojen?
- Miten tieto pienryhmien toiminnasta ja lasten kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta välitetään kasvattajien kesken?
- Palvelevatko palaverikäytännöt pienryhmäpedagogiikan suunnittelua arviointia ja kehittämistä?